

Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulundan:

Esas No : 2025/24

Karar No : 2026/4

ÖZET: Dava konusu işlemin iptali ile vergilerin faiziyle birlikte iadesine karar verilmesi istemiyle açılan davalarda dava konusu işlemin iptali ile vergilerin iade edilmesine karar verilmesine karşın davacının faiz talebinin kısmen hukuka aykırı bulunması hâlinde;

1. Mahkemece faiz talebinin kabul edilmeyen kısmı yönünden davanın kısmen reddine karar verilmesi gerektiği,
2. Mahkemece reddedilen faiz talebi yönünden davacı aleyhine yargılama giderlerine hükmedilmesi gerektiği,
3. Mahkeme kararının, faiz talebi yönünden davanın kısmen reddine ilişkin hüküm fıkrasına davacı tarafından yöneltilen istinaf isteminin, istinaf merciince reddine karar verilmesi hâlinde, istinaf karar harcına hükmedilmesi gerektiği hakkında.

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ KARARLARI ARASINDAKİ AYKIRILIĞIN GİDERİLMESİ İSTEMİ HAKKINDA KARAR

I. AYKIRILIĞIN GİDERİLMESİ

İSTEMİNDE BULUNAN : Bursa Bölge İdare Mahkemesi Başkanlar Kurulu

II. İSTEMİN ÖZETİ : Serbest dolaşıma giriş beyannamelerine konulan ihtirazi kayıtların kabul edilmemesi üzerine tahakkuk ettirilen ilave gümrük vergileri, gümrük vergileri ve katma değer vergilerinin, gümrük tarife istatistik pozisyonu farklılığından kaynaklanan kısımlarına karşı 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 242. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca yapılan itirazların reddine dair işlemlerin iptali ve ihtirazi kayda konu edilen vergilerin tahsil tarihinden itibaren hesaplanacak tecil faiziyle birlikte iadesi istemiyle açılan davalarda verilen Bursa Bölge İdare Mahkemesi 2. Vergi Dava Dairesinin 23/06/2025 tarih ve E:2025/334, K:2025/485 sayılı kararı ile İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 5. Vergi Dava Dairesinin 14/05/2025 tarih ve E:2025/864, K:2025/1299 sayılı kararı arasındaki aykırılığın, 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3/C maddesinin (4) numaralı fıkrasının (c) işaretli bendi uyarınca, Bursa Bölge İdare Mahkemesi 2. Vergi Dava Dairesinin anılan kararı doğrultusunda giderilmesi, istinaf yoluna başvurma hakkı bulunanın bu yöndeki talebini uygun gören Bursa Bölge İdare Mahkemesi Başkanlar Kurulunun 17/09/2025 tarih ve E:2025/41, K:2025/41 sayılı kararıyla istenmiştir.

III. ÖN İNCELEME:

İşbu dosyadaki aykırılığın giderilmesi istemi ile Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun E:2025/25 sayılı dosyasında yer alan Bursa Bölge İdare Mahkemesi Başkanlar Kurulunun aykırılığın giderilmesi isteminin aynı konuya ilişkin olduğu görüldüğünden, usul ekonomisi gözetilerek söz konusu aykırılığın giderilmesine yönelik istemin ayrıca karşılanmasında hukuki bir yararın bulunmadığına ve bu nedenle anılan dosyanın işbu dosya (E:2025/24) ile birleştirilmesine karar verilmiştir.

IV. AYKIRILIĞIN GİDERİLMESİ İSTEMİNE KONU BÖLGE İDARE MAHKEMESİ KARARLARI:

A. Bursa Bölge İdare Mahkemesi 2. Vergi Dava Dairesinin E:2025/334 sayılı dosyasına konu yargılama süreci:

Dava konusu istemin özeti: Serbest dolaşıma giriş beyannamesine konulan ihtirazi kaydın kabul edilmemesi üzerine tahakkuk ettirilen ilave gümrük vergisi, gümrük vergisi ve katma değer vergisinin, gümrük tarife istatistik pozisyonu farklılığından kaynaklanan kısmına karşı 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 242. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca yapılan itirazın reddine dair işlemin iptali ve ihtirazi kayda konu edilen vergilerin tahsil tarihinden itibaren hesaplanacak tecil faiziyle birlikte iadesi istemiyle dava açılmıştır.

Bursa 1. Vergi Mahkemesinin 26/02/2025 tarih ve E:2024/417, K:2025/83 sayılı kararının özeti:

i. Dava konusu işlemin hukuka uygunluğu ve ihtirazi kayda konu edilen vergilerin iadesi istemi yönünden yapılan inceleme:

İhtirazi kayıtla verilen serbest dolaşıma giriş beyannamesine konu eşya davacı tarafından belirtilen pozisyon kapsamında bulunduğundan, dava konusu işlemde hukuka uygunluk bulunmadığı sonucuna varılmıştır. Bu nedenle ihtirazi kayda konu edilen vergilerin davacıya iadesi gerekmektedir.

ii. Davacının faiz talebi yönünden yapılan inceleme:

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 7190 sayılı Kanun ile yeniden düzenlenen 216. maddesinin 7451 sayılı Kanun ile değişik hâli şu şekildedir:

"1. Gümrük vergileri ile bunların ödenmelerine bağlı olarak tahsil edilmiş gecikme faizinin veya gecikme zammının geri verilmesinde, geri vermeye konu fazla tahsilatın yükümlüden kaynaklanması durumunda geri verme başvurusunun yapıldığı tarihten, diğer durumlarda ise tahsilat tarihinden geri verme kararının tebliğ edildiği tarihe kadar geçen süre için geri verilecek tutar üzerinden, aynı dönemde kanuni faiz oranında hesaplanan faiz ödenir.

2. Geri verme kararının tebliğ edildiği tarihten itibaren dört ay içerisinde idarece söz konusu kararın uygulanmaması hâlinde, ilgilinin talebi üzerine, tebliğ tarihinden ödemenin yapıldığı tarihe kadar geçen süre için geri verilecek tutar üzerinden, aynı dönemde kanuni faiz oranında hesaplanan faiz ödenir."

Davacı tarafından 12/06/2024 tarihli serbest dolaşıma giriş beyannamesine istinaden fazladan ödenen vergilerin tahsil tarihinden itibaren hesaplanacak tecil faiziyle birlikte iadesi istenmiştir. İlgili vergilerin iadesi bakımından uygulanacak faiz türünün, gümrük yükümlülüğünün başladığı beyannamenin tescil tarihi itibarıyla yürürlükte olan mevzuat hükümleri uyarınca belirlenmesi gerekir.

Olayda, serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinin, 4458 sayılı Kanun'un 216. maddesinin (1) numaralı fıkrasının 7451 sayılı Kanun ile değişik hâlinin yürürlüğe girdiği 10/04/2023 tarihinden sonra olduğu anlaşıldığından, ilgili vergilerin tahsil tarihinden itibaren hesaplanacak kanuni faiziyle birlikte davacıya iadesi; davacının, kanuni faiz oranını aşan faiz talebinin ise reddi gerekmektedir.

iii. Karar sonucu:

Mahkeme, bu gerekçeyle dava konusu işlemi iptal etmiş, davacıdan tahsil edilen vergilerin tahsil tarihinden itibaren hesaplanacak kanuni faiziyle birlikte iadesine karar vermiş, davacının kanuni faiz oranını aşan faiz talebi yönünden ise davayı reddetmiştir.

Ayrıca Mahkeme, davanın kısmen ret, kısmen kabul ile sonuçlandığını belirterek karar tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca taraflar lehine vekâlet ücretine hükmetmiş, diğer yargılama giderlerini haklılık durumuna göre taraflara paylaşmış ve davacı aleyhine karar harcına hükmetmiştir.

Tarafların istinaf istemlerini inceleyen Bursa Bölge İdare Mahkemesi 2. Vergi Dava Dairesinin 23/06/2025 tarih ve E:2025/334, K:2025/485 sayılı kararının özeti:

Vergi Dava Dairesi, istinaf istemlerine konu vergi mahkemesi kararının usul ve hukuka uygun olduğu gerekçesiyle istemleri kesin olarak reddetmiştir.

Ayrıca, Vergi Dava Dairesi, davacının istinaf isteminin reddedilmesi nedeniyle davacı aleyhine istinaf karar harcına hükmetmiştir.

B. İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 5. Vergi Dava Dairesinin E:2025/864 sayılı dosyasına konu yargılama süreci:

Dava konusu istemin özeti: Serbest dolaşıma giriş beyannamesine konulan ihtirazi kaydın kabul edilmemesi üzerine tahakkuk ettirilen ilave gümrük vergisi, gümrük vergisi ve katma değer vergisinin, gümrük tarife istatistik pozisyonu farklılığından kaynaklanan kısmına karşı 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 242. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca yapılan itirazın reddine dair işlemin iptali ve ihtirazi kayda konu edilen vergilerin tahsil tarihinden itibaren hesaplanacak tecil faiziyle birlikte iadesi istemiyle dava açılmıştır.

Kocaeli 1. Vergi Mahkemesinin 17/01/2025 tarih ve E:2024/850, K:2025/111 sayılı kararının özeti:

i. Dava konusu işlemin hukuka uygunluğu yönünden yapılan inceleme:

İhtirazi kayıtla verilen serbest dolaşıma giriş beyannamesine konu eşya davacı tarafından belirtilen pozisyon kapsamında bulunduğundan, dava konusu işlemde hukuka uygunluk bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

ii. Davacının tahsil edilen vergilerin faiziyle birlikte iadesi talebi yönünden yapılan inceleme:

Uyuşmazlığın bu yönden çözümü için 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 7190 sayılı Kanun ile yeniden düzenlenen 216. maddesinin 7451 sayılı Kanun ile değişik hâlinin dikkate alınması gerekmektedir.

Olayda, serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinin, 4458 sayılı Kanun'un 216. maddesinin (1) numaralı fıkrasının 7451 sayılı Kanun ile değişik hâlinin yürürlüğe girdiği 10/04/2023 tarihinden sonra olduğu anlaşıldığından, ilgili vergilerin tahsil tarihinden itibaren 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun uyarınca hesaplanacak kanuni faiziyle birlikte davacıya iadesi; davacının, kanuni faiz oranını aşan faiz talebinin ise reddi gerekmektedir.

iii. Karar sonucu:

Mahkeme, bu gerekçeyle dava konusu işlemi iptal etmiş, davacıdan tahsil edilen vergilerin tahsil tarihinden itibaren hesaplanacak kanuni faiziyle birlikte iadesine karar vermiş, davacının kanuni faiz oranını aşan faiz talebi yönünden ise davayı reddetmiştir.

Ayrıca Mahkeme, davanın kısmen ret, kısmen kabul ile sonuçlandığını belirterek karar tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca taraflar lehine vekâlet ücretine hükmetmiş, diğer yargılama giderlerini haklılık durumuna göre taraflara paylaşmış ve davacı aleyhine karar harcına hükmetmiştir.

Tarafların istinaf istemlerini inceleyen İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 5. Vergi Dava Dairesinin 14/05/2025 tarih ve E:2025/864, K:2025/1299 sayılı kararının özeti:

i. Davalının istinaf istemi yönünden yapılan inceleme:

Davalı tarafından istinaf dilekçesinde ileri sürülen iddialar, vergi mahkemesi kararının, dava konusu işlemin iptali ile davacıdan tahsil edilen vergilerin tahsil tarihinden itibaren hesaplanacak kanuni faiziyle birlikte iadesine dair hüküm fıkralarının kaldırılmasını gerektirecek nitelikte bulunmamıştır.

ii. Davacının istinaf istemi yönünden yapılan inceleme:

Olayda, serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinin, 4458 sayılı Kanun'un 216. maddesinin (1) numaralı fıkrasının 7451 sayılı Kanun ile değişik hâlinin yürürlüğe girdiği 10/04/2023 tarihinden sonra olduğu anlaşıldığından ve ilgili vergilerin tahsil tarihinden itibaren hesaplanacak kanuni faiziyle birlikte davacıya iadesi gerektiğinden, davacının kanuni faiz oranını aşan faiz talebi yönünden istinaf isteminin reddi gerekmektedir.

Diğer taraftan, Mahkeme, davanın kısmen ret, kısmen kabul ile sonuçlandığını belirterek haklılık oranına göre davacı aleyhine yargılama giderine ve karar harcına hükmetmiştir. Davacının istemi göz önünde bulundurulduğunda davanın kabulüne karar verilmesi gerektiği sonucuna ulaşıldığından, ferî alacak mahiyetindeki faizin türü yönünden davanın reddedilmiş olması, davacı aleyhine yargılama giderlerine hükmedilmesi sonucunu doğurmayacaktır. Bu durumda Mahkeme kararının anılan kısmında hukuka uygunluk görülmemiştir.

iii. Karar sonucu:

Vergi Dava Dairesi bu gerekçeyle, davalının istinaf istemini reddetmiş, davacının kanuni faiz oranını aşan faiz talebi yönünden istinaf istemini reddetmiş, davacının istinaf istemini kısmen kabul ederek mahkeme kararının davanın kısmen reddi ile davacı aleyhine hükmedilen vekâlet ücreti ve diğer yargılama giderlerine yönelik hüküm fıkrasını kaldırdıktan sonra davalı idare lehine vekâlet ücreti ve diğer yargılama giderine hükmedilmemesine, mahkemede yapılan yargılama aşamasında doğan yargılama giderinin tamamının davalı idareye yükletilmesine kesin olarak karar vermiştir.

Ayrıca Vergi Dava Dairesi, davacının kanuni faiz oranını aşan faiz talebi yönünden davacının istinaf isteminin reddine karar vermesine rağmen davacı aleyhine istinaf karar harcına hükmetmemiştir.

V. İNCELEME VE GEREKÇE:

A. İLGİLİ MEVZUAT:

1. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Temyiz" başlıklı 46. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi 7524 sayılı Kanun ile yeniden düzenlenmiş ve aynı Kanun ile anılan maddenin birinci fıkrasına (b) bendinden sonra gelmek üzere (c) bendi eklenmiş olup anılan fıkranın bentleri birbirine bağlayan hükmü ile (b) ve (c) bentleri şu şekildedir:

"Danıştay dava dairelerinin nihai kararları ile bölge idare mahkemelerinin aşağıda sayılan davalar hakkında verdikleri kararlar, başka kanunlarda aksine hüküm bulunsa dahi Danıştayda, kararın tebliğinden itibaren otuz gün içinde temyiz edilebilir.

...

b) (İptal bent: Anayasa Mahkemesinin 26/7/2023 tarihli ve E:2023/36 K:2023/142 sayılı Kararı ile) (Yeniden Düzenleme:28/7/2024-7524/53 md.) Konusu dokuz yüz yirmi bin Türk lirasını aşan; vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemler hakkında açılan davalar.

c) (Ek:28/7/2024-7524/53 md.) Konusu iki yüz yetmiş bin Türk lirasını aşır dokuz yüz yirmi bin Türk lirasını aşmayan; vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemler hakkında açılan ve istinaf kanun yolu incelemesinde kaldırma kararı üzerine yeniden karar verilen davalar."

2. 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 7190 sayılı Kanun ile yeniden düzenlenen 216. maddesinin 10/04/2023 tarihinde yürürlüğe giren 7451 sayılı Kanun ile değişik hâli şu şekildedir:

"1. Gümrük vergileri ile bunların ödenmelerine bağlı olarak tahsil edilmiş gecikme faizinin veya gecikme zammının geri verilmesinde, geri vermeye konu fazla tahsilatın yükümlüden kaynaklanması durumunda geri verme başvurusunun yapıldığı tarihten, diğer durumlarda ise tahsilat tarihinden geri verme kararının tebliğ edildiği tarihe kadar geçen süre için geri verilecek tutar üzerinden, aynı dönemde kanuni faiz oranında hesaplanan faiz ödenir.

2. Geri verme kararının tebliğ edildiği tarihten itibaren dört ay içerisinde idarece söz konusu kararın uygulanmaması hâlinde, ilgilinin talebi üzerine, tebliğ tarihinden ödemenin yapıldığı tarihe kadar geçen süre için geri verilecek tutar üzerinden, aynı dönemde kanuni faiz oranında hesaplanan faiz ödenir."

3. 2577 sayılı Kanun'un "Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Vergi Usul Kanununun uygulanacağı haller" başlıklı 31. maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesinin ilgili kısımları şu şekildedir:

"1. Bu Kanunda hüküm bulunmayan hususlarda; ... yargılama giderleri[nde] ... Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümleri uygulanır. ... "

4. 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nu yürürlükten kaldıran 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "Son Hükümler" başlıklı on ikinci kısmında yer alan "Diğer kanunlardaki yargılama usulü ile ilgili hükümler" başlıklı 447. maddesinin (2) numaralı fıkrası şu şekildedir:

"Mevzuatta, yürürlükten kaldırılan 18/6/1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununa yapılan yollamalar, Hukuk Muhakemeleri Kanununun bu hükümlerin karşılığını oluşturan maddelerine yapılmış sayılır."

5. 6100 sayılı Kanun'un "Yargılama Giderleri ve Adli Yardım" başlıklı yedinci kısmının "Yargılama Giderleri" başlıklı birinci bölümünde yer alan "Yargılama giderlerinden sorumluluk" başlıklı 326. maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkraları şu şekildedir:

"(1) Kanunda yazılı hâller dışında, yargılama giderlerinin, aleyhine hüküm verilen taraftan alınmasına karar verilir.

(2) Davada iki taraftan her biri kısmen haklı çıkarsa, mahkeme, yargılama giderlerini tarafların haklılık oranına göre paylaşır."

6. 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun "Vergi Yargısı Harçları" başlıklı üçüncü kısmının "Harcın Ölçüsü, Ödenmesi ve Geri Verilmesi" başlıklı ikinci bölümünde yer alan "Harç alma ölçüleri" başlıklı 54. maddesi şu şekildedir:

"Vergi yargısı harçları (3) sayılı tarifede yazılı işlemlerden değer ölçüsüne göre nispi esas üzerinden, işlemin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınır."

7. 492 sayılı Harçlar Kanunu'na ekli (3) sayılı Tarife'nin "II- Nispi harçlar" başlıklı kısmı ile "III- Maktu harç" başlıklı kısmının (a) işaretli bentleri şu şekildedir:

"(3) SAYILI TARİFE

Vergi yargısı harçları:

...

II-Nispi harçlar:

a)Vergi mahkemesi ile bölge idare mahkemesi kararlarında:

...

III-Maktu harç:

...

a) Vergi mahkemesi ve bölge idare mahkemesi kararlarında ... "

B. HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3/C maddesinin (5) numaralı fıkrası uyarınca karar veren Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten sonra konu ile ilgili kararlar ve mevzuat incelenerek gereği görüldü:

1. Usul yönünden:

2576 sayılı Kanun'un 3/C maddesinin (4) numaralı fıkrasının (c) bendinde, aynı bölge idare mahkemesi dairelerince veya farklı bölge idare mahkemeleri dairelerince verilen kararlar arasındaki aykırılığın veya uyumsuzluğun giderilmesinin istenebilmesi, isteme konu bu kararların kesin nitelikte olması şartına bağlanmıştır.

2576 sayılı Kanun'un 3/C maddesinin (4) numaralı fıkrasının (c) bendi ile kanun koyucunun aykırılığın giderilmesine ilişkin başvuru yolunu ihdas etmekteki amacı gözetildiğinde, istinaf incelemesi sonucunda verilen ve kesin nitelikte olan karar ile temyiz incelemesine tabi olan ve dolayısıyla kesin nitelikte bulunmayan karar arasındaki aykırılığın anılan düzenleme kapsamında giderilmesine hukuken olanak bulunmamaktadır

Bu nedenle işbu aykırılığın giderilmesi istemine konu Vergi Dava Daireleri kararlarının temyiz kanun yoluna tabi olup olmadığı ve kesin nitelik taşıyıp taşımadığı hususlarının incelenmesi gerekmektedir.

2577 sayılı Kanun'un ek 1. maddesinin (2) numaralı fıkrasının 04/06/2025 tarihinde yürürlüğe giren 7550 sayılı Kanun ile değişik hâlinde, Kanun'un 46. maddesi uyarınca temyiz yoluna başvurulabilecek kararların belirlenmesinde davanın açıldığı tarihteki parasal sınırın esas alınacağı kurala bağlanmıştır. Aykırılığın giderilmesi istemine konu kararlara ilişkin davalar, 19/08/2024 tarihinde açılmış olup her iki davanın da konusu parasal bir uyumsuzluk içermektedir. Usul kuralları, zaman bakımından "derhal uygulanma ilkesi"ne tabi olduğundan, anılan kuralın yürürlüğe girdiği 04/06/2025 tarihinden önce açılan davalarda verilen kararların Kanun'un 46. maddesi uyarınca temyiz kanun yoluna tabi olup olmadığı noktasında yapılacak belirlemenin, davanın açıldığı tarihte geçerli olan parasal sınıra göre yapılması gerekmektedir.

Diğer taraftan, 2577 sayılı Kanun'un "Temyiz" başlıklı 6545 sayılı Kanun'un 20. maddesi ile değiştirilen 46. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin 7524 sayılı Kanun ile değiştirilmeden önceki hâlinin, Anayasa Mahkemesinin 13/10/2023 tarih ve 32338 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 26/07/2023 tarih ve E:2023/36, K:2023/142 sayılı kararıyla iptal edilmesi üzerine 2577 sayılı Kanun'un 46. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi 7524 sayılı Kanun ile yeniden düzenlenmiş; aynı Kanun ile

anılan maddenin birinci fıkrasına (b) bendinden sonra gelmek üzere (c) bendi eklenmiştir. Anılan kurallar 02/08/2024 tarihinde yürürlüğe girmiş olup şu şekildedir:

"b) Konusu dokuz yüz yirmi bin Türk lirasını aşan; vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemler hakkında açılan davalar.

c) Konusu iki yüz yetmiş bin Türk lirasını aşıp dokuz yüz yirmi bin Türk lirasını aşmayan; vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemler hakkında açılan ve istinaf kanun yolu incelemesinde kaldırma kararı üzerine yeniden karar verilen davalar."

Bu kurallara göre davanın açıldığı tarihte geçerli olan temyiz kanun yoluna ilişkin (2024 yılında uygulanan) parasal sınıra göre konusu 920.000 TL'yi aşan; vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemler hakkında açılan davalar ile konusu 270.000 TL'yi aşıp 920.000 TL'yi aşmayan; vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemler hakkında açılan ve istinaf kanun yolu incelemesinde kaldırma kararı üzerine yeniden karar verilen davalarda verilen bölge idare mahkemesi kararları temyiz kanun yoluna tabidir ve bu kararlar kesin nitelikte değildir. Dolayısıyla bu kararların aykırılığın giderilmesi istemine konu olmasına hukuken olanak bulunmamaktadır.

Bursa Bölge İdare Mahkemesi 2. Vergi Dava Dairesinin 23/06/2025 tarih ve E:2025/334, K:2025/485 sayılı kararına konu dava konusu işleme ilişkin parasal tutar, 425.085,83 TL'dir. Anılan Vergi Dava Dairesince, Vergi Mahkemesince verilen kararın istinaf kanun yolu aşamasında kaldırılmasına karar verilmediğinden ve bu davaya ilişkin uyuşmazlığın parasal tutarı 920.000 TL'yi aşmadığından, anılan kararın, 2577 sayılı Kanun'un 46. maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentlerine göre temyiz kanun yoluna tabi olmadığı, kesin nitelik taşıdığı ve aykırılığın giderilmesi istemine konu olabilecek nitelikte olduğu sonucuna varılmıştır.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 5. Vergi Dava Dairesinin 14/05/2025 tarih ve E:2025/864, K:2025/1299 sayılı kararına konu dava konusu işleme ilişkin parasal tutar ise 849.125,61 TL'dir. Uyuşmazlık konusu parasal tutar, 2577 sayılı Kanun'un 46. maddesinin birinci fıkrasına 7524 sayılı Kanun ile eklenen (c) bendinde yer alan parasal tutarlar arasında yer almakla birlikte anılan kararın, temyiz kanun yoluna tabi olabilmesi için " ... İstinaf kanun yolu incelemesinde kaldırma kararı üzerine yeniden karar verilen davalar" şeklinde öngörülen diğer kriteri sağlayıp sağlamadığının da değerlendirilmesi gerekmektedir.

Anılan Vergi Dava Dairesince, Vergi Mahkemesince verilen kararın yargılama giderlerine dair hüküm fıkrasının kaldırılmasına, diğer hüküm fıkraları yönünden istinaf istemlerinin reddine karar verilmiştir. 2577 sayılı Kanun'un 46. maddesinin birinci fıkrasına 7524 sayılı Kanun ile eklenen (c) bendinde yer alan kuralın, istinaf kanun yolu incelemesi sonucunda verilen uyuşmazlığın esasına yönelik kaldırma kararlarına ilişkin olduğu ve yargılama giderleri bakımından verilen kaldırma kararlarını kapsamadığı dikkate alındığında, anılan kararın, 2577 sayılı Kanun'un 46. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre temyiz kanun yoluna tabi olmadığı, kesin nitelik taşıdığı ve aykırılığın giderilmesi istemine konu olabilecek nitelikte olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, işbu isteme konu kararlar arasındaki aykırılığın giderilmesi için 2576 sayılı Kanun'da öngörülen şartların gerçekleştiği sonucuna varıldığından, isteme konu kararlar arasındaki aykırılığın giderilmesi gerekmektedir.

Kurul Üyesi Abdurrahman GENÇBAY, Zeynep KENAN, Abdullah AYGÜN, Tekin YALIM ve Yüksel NAVDAR bu görüşe aşağıdaki gerekçeyle katılmamışlardır:

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 5. Vergi Dava Dairesinin 14/05/2025 tarih ve E:2025/864, K:2025/1299 sayılı kararına konu dava konusu işleme ilişkin parasal tutar, 849.125,61 TL'dir. Bu davada

Vergi Dava Dairesince verilen kararın, kaldırmaya ilişkin hüküm fıkrasının, mahkeme kararının davanın reddine dair hüküm fıkrasıyla ilintili olması nedeniyle anılan kararın 2577 sayılı Kanun'un 46. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre temyiz kanun yoluna tabi olduğu sonucuna varılmıştır.

Bu durumda, istinaf merciinin kesin nitelikte olan kararı ile temyiz incelemesine tabi olan ve dolayısıyla kesin nitelikte bulunmayan kararı arasında mevcut olduğu belirtilen aykırılığın, 2576 sayılı Kanun'un 3/C maddesinin (4) numaralı fıkrasının (c) bendine göre giderilmesine hukuken olanak bulunmamaktadır. Bu nedenle aykırılığın giderilmesi isteminin reddine karar verilmesi gerekmektedir.

2575 sayılı Danıştay Kanunu'nun 50. maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan "Göreve ve usule ait meselelerde azınlıkta kalanlar, işin esası hakkında oylarını kullanmak zorundadırlar." şeklindeki kural ve Kurulumuzun usule ilişkin meselelerde azınlıkta kalanların diğer usuli meselelerde ve nihai kararda oy kullanacaklarına dair içtihadı uyarınca usuli mesele yönünden karşı oyda kalan Kurul Üyeleri esas yönünden oylamaya katılmıştır.

2. Esas yönünden:

Aykırılığın giderilmesi istemine konu kararlar arasındaki aykırılık, dava konusu işlemin iptali ile vergilerin kanuni faiziyle birlikte iadesine karar verilmesine karşın davacının kanuni faiz oranını aşan faiz talebi yönünden istemin reddedilmesi hâlinde, mahkemece bu istem yönünden davanın kısmen reddine karar verilmesinin gerekip gerekmediği; mahkemece bu istem yönünden davacı aleyhine yargılama giderlerine hükmedilmesinin gerekip gerekmediği; mahkeme kararının, kanuni faiz oranını aşan faiz talebi yönünden davanın kısmen reddine ilişkin hüküm fıkrasına davacı tarafından yöneltilen istinaf isteminin, istinaf merciince reddine karar verilmesi hâlinde, istinaf karar harcına hükmedilmesinin gerekip gerekmediğine ilişkindir.

a) Dava konusu işlemin iptali ile vergilerin kanuni faiziyle birlikte iadesine karar verilmesi durumunda mahkemece davacının kanuni faiz oranını aşan faiz talebi yönünden davanın kısmen reddine karar verilmesinin gerekip gerekmediği bakımından oluşan aykırılığın giderilmesi istemi hakkında yapılan hukuki değerlendirme:

Davacılar, hukuka aykırı olduğunu iddia ettikleri işlemlerin iptal edilmesinin yanı sıra ödedikleri vergilerin faiziyle birlikte iadesine hükmedilmesini de isteyebilirler.

Gümrük vergileri ile bunların ödenmelerine bağlı olarak tahsil edilmiş gecikme faizinin veya gecikme zammının geri verilmesinde hesaplanacak faizin türü ve hesaplama yöntemine ilişkin düzenlemelere 4458 sayılı Kanun'un 216. maddesinin (1) numaralı fıkrasında yer verilmiştir.

Davacılar tarafından talep edilen faizin türü anılan yasal düzenleme kapsamında değerlendirilerek bu talebin ilgili Kanun'da öngörülen faiz oranını aşması hâlinde, bu yönden kısmen de olsa davanın reddine karar verilmesi gerekmektedir.

Bu nedenle işbu isteme konu kararlar arasındaki aykırılığın, dava konusu işlemin iptali ile vergilerin kanuni faiziyle birlikte iadesine karar verilmesi durumunda mahkemece davacının kanuni faiz oranını aşan faiz talebi yönünden davanın kısmen reddine karar verilmesi gerektiği yönünde giderilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

b) Dava konusu işlemin iptali ile vergilerin kanuni faiziyle birlikte iadesine karar verilmesine karşın davacının kanuni faiz oranını aşan faiz talebi yönünden istemin reddedilmesi hâlinde, mahkemece reddedilen kısım nedeniyle davacı aleyhine yargılama giderlerine hükmedilmesinin gerekip gerekmediği bakımından oluşan aykırılığın giderilmesi istemi hakkında yapılan hukuki değerlendirme:

Yargılama giderleri genel olarak, yargılama faaliyetinin başlaması, devamı ve sonuçlanması için ödenmesi lazım gelen harç, masraf ve ücretlerin tamamını ifade etmektedir. Yargı mercilerince, yargılama giderlerinin, yargılama sonunda kural olarak aleyhine hüküm kurulan taraftan alınmasına resen karar verilmektedir.

Yargılama sonucunda taraflardan birine yargılama giderlerinin yükletilebilmesi, haksız olarak dava açılmasına ya da hukuka aykırı bir işlem yapmak suretiyle karşı tarafın gidere katlanmasına sebebiyet verilmesine bağlıdır. Diğer taraftan, davada iki taraftan her birinin kısmen haksız çıkması durumunda, mahkemece, yargılama giderlerinin tarafların haklılık oranına göre paylaşılmasına hükmedilecektir.

Faiz istemi yönünden davanın kısmen reddine karar verilmesi hâlinde, davacının kısmen de olsa haksız bir şekilde dava açtığı kabul edilerek 6100 sayılı Kanun'un 326. maddesinin (2) numaralı fıkrası uyarınca davadaki haklılık oranına göre davacı aleyhine vekâlet ücreti ve diğer yargılama giderlerine hükmedilmesi gerekmektedir.

Bu nedenle işbu isteme konu kararlar arasındaki aykırılığın, dava konusu işlemin iptali ile vergilerin kanuni faiziyle birlikte iadesine karar verilmesine karşın davacının kanuni faiz oranını aşan faiz talebi yönünden istemin reddedilmesi hâlinde, davacı aleyhine yargılama giderlerine hükmedilmesi gerektiği yönünde giderilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

c) Mahkeme kararının, kanuni faiz oranını aşan faiz talebi yönünden davanın kısmen reddine ilişkin hüküm fıkrasına davacı tarafından yöneltilen istinaf isteminin, istinaf merciince reddine karar verilmesi halinde, istinaf karar harcına hükmedilmesinin gerekip gerekmediği yönünden oluşan aykırılığın giderilmesi istemi hakkında yapılan hukuki değerlendirme:

Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümler ile bunlara bağlı zam ve cezalarla ilgili olup vergi mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri ve Danıştayın görevi içinde bulunan yargısal nitelikteki işlemler 492 sayılı Kanun'a ekli (3) sayılı Tarife'ye göre harca tabidir. Kanun'a ekli (3) sayılı Tarife'de yer alan kararlarda uyuşmazlık konusu işlemin değer ölçüsüne ve mahiyetine göre nispi veya maktu harca hükmedilecektir.

6100 sayılı Kanun'un 326. maddesi ile 492 sayılı Kanun'a ekli (3) sayılı Tarife hükümleri birlikte dikkate alındığında istinaf mercilerince davacılar aleyhine istinaf karar harcına hükmedilebilmesi için istinaf kanun yolu aşamasında yapılan yargılama neticesinde verilen nihai kararların davacılar aleyhine bir hüküm içermesi gerekmektedir.

Bir mahkeme kararının, kanuni faiz oranını aşan faiz talebi yönünden davanın kısmen reddine ilişkin hüküm fıkrasına davacı tarafından yöneltilen istinaf isteminin reddedilmesi hâlinde, bu kararın, davacı aleyhine bir hüküm içerdiği açık olduğundan, istinaf merciince verilen bu kararda, davacı aleyhine istinaf karar harcına hükmedilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Bu nedenle işbu isteme konu kararlar arasındaki aykırılığın, mahkeme kararının, kanuni faiz oranını aşan faiz talebi yönünden davanın kısmen reddine ilişkin hüküm fıkrasına davacı tarafından yöneltilen istinaf isteminin, istinaf merciince reddine karar verilmesi hâlinde, istinaf karar harcına hükmedilmesi gerektiği yönünde giderilmesi gerekmektedir.

VI. SONUÇ:

Açıklanan hukuksal nedenler ve gerekçeyle aykırılığın, dava konusu işlemin iptali ile vergilerin faiziyle birlikte iadesine karar verilmesi istemiyle açılan davalarda dava konusu işlemin iptali ile vergilerin iade edilmesine karar verilmesine karşın davacının faiz talebinin kısmen hukuka aykırı bulunması hâlinde;

1. Mahkemece faiz talebinin kabul edilmeyen kısmı yönünden davanın kısmen reddine karar verilmesi gerektiği yönünde giderilmesine oybirliğiyle,
2. Mahkemece reddedilen faiz talebi yönünden davacı aleyhine yargılama giderlerine hükmedilmesi gerektiği yönünde giderilmesine oyçokluğuyla,
3. Mahkeme kararının, faiz talebi yönünden davanın kısmen reddine ilişkin hüküm fıkrasına davacı tarafından yöneltilen istinaf isteminin, istinaf merciince reddine karar verilmesi hâlinde, istinaf karar harcına hükmedilmesi gerektiği yönünde giderilmesine oybirliğiyle,

18/02/2026 tarihinde kesin olarak karar verildi.

Esas No : 2025/24

Karar No : 2026/4

XX- KARŞI OY:

Faiz alacağı, asıl alacağa bağlı, ikincil (ferî) nitelikte bulunan bir alacaktır. Asıl alacakla birlikte dava konusu edilmesi hâlinde, asıl alacak hakkında verilecek kararın sonucu, kural olarak, faiz alacağı bakımından verilecek hükmün de sonucunu etkileyecektir.

Bu bakımdan, idari davaya konu bir idari işlemle aralarında maddi veya hukuki yönden bağılılık bulunan ve ferî nitelikte olan faiz istemi hakkında verilecek kararda hükümlenilecek yargılama giderlerinin hangi tarafa yükletileceği, dava konusu asıl istem hakkında verilecek kararın sonucu dikkate alınarak belirlenmelidir.

Bu nedenle, bir davacı tarafından, idari işlemin iptali ile idari işlem nedeniyle ödenen vergilerin hesaplanacak faizi ile birlikte iadesine karar verilmesi istemiyle açılan davada, idari işlem yönünden davanın kabulüne karar verilmesi hâlinde, haksız olarak ödendiği iddia edilen vergilerin iadesinde, uygulanması istenen faiz alacağının türü yönünden istemin kısmen reddedilmiş olması, davacı aleyhine yargılama giderlerine hükmedilmesi sonucunu doğurmayacaktır.

Bu durumda, işbu isteme konu kararlar arasındaki aykırılığın, dava konusu işlemin iptali ile vergilerin kanuni faiziyle birlikte iadesine karar verilmesine karşın davacının kanuni faiz oranını aşan faiz talebi yönünden istemin reddedilmesi hâlinde, davacı aleyhine yargılama giderlerine hükmedilmemesi gerektiği yönünde giderilmesi gerektiği oyuyla Kurul kararına bu yönden katılmıyoruz.